

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 160 K, félévre 80 K, negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Bolond a világ, rosszak az emberek. Ezt a régimódi, szinte táblabírós felsőhájtást melyik korra mondhatnók el a legjogosultabban és a legtöbb igazsággal, ha nem a maíra. Mert az egyszerű cigányt, azt ki tudjuk kacagni, hogy a fára felmászáán, a saját maga alatt elvágott ággal együtt a földre zuhant, de azt a világot sem akarjuk tudomásul venni, hogy a magyarság az öngyilkosságnak ugyancsak ezt a tragikomikus mójját választja akkor, amikor akadnak emberek — magyar emberek persze —, akik nyíltan hirdetik, hogy az ország területi integritását csak a zsidók támogatásával érhetjük el. Igaz, hogy egyelőre még elég kevesen vannak az ilyenek, de elég baj már az is, hogy vannak, mert nálunk — szomorúan tapasztalhatjuk napról-napra — minden furcsa tan hirdetőinek akadnak követői, ha még oly lehetlenség, ha még olyan logikátlan cifra számárság is az, amit az álapostol hirdet. Mígig ismertük a hírhedt magyar szalmalángot, amelyik mindenre képes, de csak a telt hevületének pillanatában s azután ismét elmerül az ősi turáni tunyáságban. Tudtuk, hogy nincs bennünk szívsz akarát, törhetetlen, végsőkig való kitartás, de eleddig legalább még megvolt egy jó tulajdonságunk: emlékezni meg gyűlölni legalább tudunk. Hanem úgy tetszik nekünk, hogy rövidesen ebből is kitanulunk. Avagy nem erre vall-e az a tény, hogy akadnak Magyarországon magyar emberek, akik egyszerűen lehetetlennek hiszik és vallják a régi Magyarországot visszaszerzését azok nélkül, akik — épen az a borzasztó, hogy nem is olyan régen — szétípták országunk testét, meggyalázták Szent-István koronáját és bérgyilkosokkal irtatták a magyar népet. Szeretjük egyelőre hinni, hogy ezek az álpróféták, ezek a Mindenváros Adámjai a nagy zsidó fajszerelemnek, nem annyira ravasz szándékoságból beszélnek úgy, ahoggy beszélnek, min: inkább emlékeztetük és tudásuk fogyatékoságából. Egy dologra azonban eleve figyelmeztetjük őket is, követőiket is és minden becsületes magyart. Vigyázzunk, de éberen, de nagyon, nehogy a zsidó, míg tőle a haza megmentését várják egyaránt — a felekezeti gyűlölség égő taplóját csempéssze régi, hitvány szokása szerint csizmaszárába a keresztény felekezeteknek, mert akkor elveszik ám ez a rongyos, kicsi Csonka-Magyarország is. De úgy elviszi, mintha soha, de sohádon-sohá a föld színén sem lett volna. Nagymagyarország visszaszerzésének titka csak egy, egyetlenegy: a megostromolhatatlan, a szétzúthatatlan sziklaként álló nemzeti egység.

Hivatalos jelentés IV. Károly visszatéréséről és a kormány intézkedéseiről.

Bethlen és Rakovszky tárgyalása telefonon. „Rakovszky csupán fenyegetésekkel válaszolt.“ — Vass Józsefet nem engedték IV. Károly elé. — Osztenburg hívta IV. Károlyt Magyarországra. Harcok voltak a lázadók és a kormány csapatai között.

A nemzeti hadsereg Tatán őrzi IV. Károlyt.

Az ántánt Málta szigetére akarja internálni.

A Magyar Távirati Iroda jelenti hivatalosan:

A magyar kormány szombaton a reggeli órákban tudomást szerzett arról, hogy IV. Károly király és Zita királyné pénteken Sopronba érkezett, ott az uralkodói jogok átvételét kihirdette és Rakovszky István elnökelete alatt kormányt nevezett ki. Bethlen István gróf miniszterelnök a hír vétele után azonnal minisztertanácsot hívott egybe, amely a külső és belső helyzet alapos megfontolása után egyhanguan arra az álláspontra jutott, hogy IV. Károly király az 1920. évi I. törvénycikk értelmében Magyarországon az uralkodói jogok gyakorlását ezidőszert nem veheti át és az ország területét ezért, ha csak súlyos veszedelmeket nem akar felidézni, ismét el kell hagynia. A kormány elhatározásához Horthy Miklós kormányzó teljes mértékben hozzájárult, mire a kormányzó megette a döntésének végrehajtásához szükséges, már ismert összes intézkedéseket.

A miniszterelnök és Rakovszky tárgyalása telefonon.

Amidőn a kormány a fenti határozatát meghozta, teljes figyelemmel volt arra a külpolitikai helyzetre is, amely IV. Károly visszatérése következtében előállna és Magyarországot a végső pusztulásba döntené. A kormányt elhatározásában azóta csak megerősítették azok a közlések, amelyeket így a nagyántant, mint a kisántant itteni követői a magyar kormány előtt megtekettek. A magyar kormány nem mulasztotta el, hogy a helyzetről, amelyet az említett lépések csak súlyosbítottak, Rakovszky István és az ő útján IV. Károly királyt is tájékoztassa. Bethlen István gróf miniszterelnök távbeszélőn személyesen, ismételtén, részletesen vázolta Rakovszky István előtt a helyzetet, rámutatván a végzetes következményekre, melyeket a királynak Budapestre való bevonulása okvetlenül maga után vonna. Bethlen gróf e megbeszélések rendjén legnagyobb sajnálatára kénytelen volt azonban megállapítani, hogy Rakovszky István a helyzet jözan mértegelése elől tökéletesen elzárkózik s a miniszterelnök megfontolásra intó szavaira csupán fenyegetésekkel válaszol, amelyek komoly figyelembetételre alig tarthatnak számot.

Vass József vitte a kormányzó levelét a királyhoz.

E kísérletek meddő volta következtében a kormány szükségét látta annak, hogy egyenesen a királlyal keressen érintkezést és iparkodják őt a valódi helyzet felől meggyőzni. Még szombaton az esti órákban Vass József vallás- és közoktatásügyi minisztert arra kérte fel ezért a kormány, vigye el személyesen a királyhoz Horthy Miklós kormányzó írásbeli üzenetét. E levélben a kormányzó a király hazafiasságára hivatkozva, arra kérte őt, hogy a Budapestre való bevonulás tervét ejtse el és a királyi hatalom átvételét ne erőszakolja, mert ezzel végveszélybe döntené az országot. A kormányzó mellékelte a levélhez az ántant követéinek aznap délelőtti átadott jegyzékét és ismertette a kisántant követéinek állásfoglalását is, amelyek semmi kétséget nem hagytak fenn atekintetben, mi vár Magyarországra az esetben, ha a kormányának nem sikerül IV. Károly tervét meghiusítani. E következményekre való figyelemmel, Horthy Miklós kormányzó teljes nyíltsággal bejelentette azt is, hogy a király szándékának megvalósításával szemben kénytelen a leghatározottabban állást foglalni s kérve kérte őt, álljon el tervétől s ne ontsón testvérért céltalan és felesleges módon. A kormányzó inkább arra kérte a királyt, jöjjön személyesen Budapestre, vagy küldje ide egy-két bizalmasát, akiknek a kormány a helyzet megítélése szempontjából tekintetbe jövv minden adatot rendelkezésére fog bocsátani s akik személyesen érintkezésbe lépve a külföldi államok itteni követéivel, minden kétséget kizáró módon meggyőződhetnek majd arról, hogy a magyar kormány nem tulozza a veszedelmeket, hanem egyedül a nemzet érdekében teljes pártatlansággal jár el. A kormányzó ezzel a levéllel egyenesen a királyhoz küldte megbízottját, Vass kultuszminisztert. A király tanácsadói azonban sem a minisztert, sem a kíséretében volt álezerdest nem engedték a király színe elé jutni. Így kénytelen volt Vass József a reabizott levelét a király bizalmasának, Rakovszkynak átadni. Érdemes választ azonban Rakovszkytól semmiféle tekintetben sem kapott s kénytelen volt végül is dolgavegeztlenül Budapestre ismét visszatérni.

Erre a kormány elrendelte a fegyveres ellenállást.

A Lehar ezredes és Osztenburg őrnagy parancsnoksága alatt álló lázadó csapatok ezekben folytatták előnyomulásukat Budapest felé. A kormány először enyhébb eszközökkel próbálta az előnyomulást megghusítani. A vasuti sineket Nagy Pál báró gyalogsági tábornok több ponton felszedette. Osztenburg elővédje azonban a sineket rendre helyreállította s így történt, hogy az éj folyamán az lázadó csapatok elővédje vasuton egészen Budaörs tájáig jutott előre. Ily körülmények között a kormánynak, amely minden békés eszközt kimerített, nem maradt más választása, mint a lámadóknak fegyveresen ellenállni s megakadályozni minden áron a fővárosba való behatolást, amely esetben a nagy- és kisántánt-államok részéről bejelentett megtorló rendszabályok haladéktalanul életbeléptettek volna.

A király követte a miniszterelnököt.

A kormány a békés eszközök kimerítése terén elment a lehető legvégsőbb határig s csak akkor szánta rá magát idegen kalandorok által félrevezetett magyar véreivel szemben a fegyverhasználatra, amidőn azoknak a főváros közvetlen közelében történt támadó szándéku előnyomulása más megoldást már nem tett lehetővé. A Budaörs közelében lefolyt sikerült ellenállás után a kormány még egy kísérletet tett, s a király kíséretében levő Hegedüs Pál altábornagyot felkérte arra, jöjjön személyesen Budaörsre és győződjék meg itten a helyzetről.

A felszólítás következtében Hegedüs Pál vasárnap délelőtt parancsörtszije kíséretében Budapestre érkezett, ahol Bethlen István gróf jelenlétében mr. Hohler, Anglia budapesti követe részletesen ismertette Hegedüs altábornagy előtt úgy az ántánt főhatalmak, mint a kisántánt állásfoglalását is. Hegedüs előtt nem lehetett többé kétséges, hogy

az ántánt főhatalmak IV. Károly visszatérését a magyar trónra semmi körülmények között meg nem tűrik,

s hogy Károly királynak Budapestre való bevonulása a kisántánt államai részéről azonnal háborus okot jelentene.

Bethlen István gróf az angol követ felvilágosítása kapcsán egyuttal arra kérte Hegedüs Pál altábornagyot, tegyen részletes jelentést a helyzetről IV. Károly királynak, vegye őt rá szándékainak megmésítésára, s az eredményt közölje mielőbb a kormánnyal. Erre a válasza hiába várt a magyar kormány.

A harcok részletei.

Osztenburg őrnagy katonavonatai szombaton éjszaka Budaörsig jutottak előre. A négy vonatból Budaörsön szállították ki az Osztenburg-katonaságot, amely a falut azonnal megszállta és még mielőtt a magyar nemzeti hadsereg csapatai odaérkezhetek volna, megkezdték az előnyomulást Budapest felé.

Vasárnap hajnalban alakult ki a magyar nemzet hadsereg csapatainak száma akkorára, hogy a négy katonavonat állományával eredményesen felvehette a harcot. Ekkor indultak meg a Sashegy alatti Károly kaszárnyából a nemzeti hadsereg csapatai Henczel ezredes vezetésével és siettek segítségére a Budaörs határára felállított nemzeti hadseregbeli járőröknek.

A reggeli órákban ugyanis a lázadó Osztenburg-csapatok ezeket a járőröket már teljesen visszaszorították volt és a Budaörs és Kelenföld között elterülő dombok teljesen Osztenburgéknak birtokában voltak. Az Osztenburg-csapatok ugyanis egy egész túzértűteggel rendelkeztek és

ennek, valamint számbeli túlsúlyuknak köszönhetően ezt a kedvező sikerüket.

A nemzeti hadsereg csapatai vasárnap délelőtt 10 órakor megkezdték az előnyomulást Budaörs községe felé, hogy azt két oldalról bekerítve, megtisztítsák az Osztenburg-csapatoktól.

A nemzeti hadsereg csapatainak látára az Osztenburg-osztagok azonnal megkezdték a visszavonulást.

Délután 4 órakor központi támadással megröghanták a nemzeti hadsereg csapatai a falu és a vasuti töltés között elterülő mezőket és az Osztenburg-osztagokat onnan a vasuti töltés mögé vetették vissza.

A lázadó csapatok belátták, hogy a helyzet számukra tarthatatlan és megkezdték vonataikat lassu menetben visszaindítani.

Majd fehér zászlóval egy főhadnagyot küldtek a nemzeti hadsereg vonalába, hol a főhadnagyot bekötött szemmel Budaörs községébe vezették Henczel ezredeshez. A főhadnagy jelentette, hogy az Osztenburg-csapatok további vérontás elkerülése végett fegyverszünetet ajánlanak és a tárgyalások befejezéséig hajlandók Bicske felé visszavonulni. Az ezredes erre a főhadnaggal végigjárta a vonalakat és mindkét oldalon parancsot adott a tüzelés azonnali beszüntetésére. A főhadnagy kérésére azután elhatározták, hogy a vasuti állomás mellett levő őrházban Osztenburg és a nemzeti hadsereg csapatainak parancsnoka békéltető tárgyaláson találkozik.

A csapatokat egyrészt a faluba, másrészt a vasuti töltés mögé vonták vissza és csak biztosító járőröket hagytak kint. Az ötközlet lefolyásának gyorsaságát nagyban elősegítette az a tény, hogy erősebb támadások alkalmával a lázadó katonaság közül igen sokan fehér kendőt lobbogtattak; mert időközben tudomásukra jutott, hogy félrevezették őket és magyar testvéreik ellen akarják harcba vinni.

A kommunizmus kitérésével tévesztették meg a katonákat.

A lázadó csapatok sorából ejtett foglyok arról számolnak be, hogy Osztenburg-Moravek őrnagy azzal vezette félre magyar legénységét, hogy Budapesten kommunizmus ütött ki és szükség van rájuk a kommunisták leverésére. A legnagyobb meglepetéssel tapasztalta azután a legénység, hogy a nemzeti hadsereg katonái ellen kell harcolni.

P. Zadravec István tábori püspök beszédet intézett a megtévesztett katonákhoz, amelyben felvilágosította őket a valódi helyzetről. A katonák mély megindulással vettek tudomást súlyos tévedésükről és többen azonnal kérték beosztásukat a lázadók ellen küzdő csapatokba.

Kikből állott a lázadó csapat.

Illetékes helyről közlik a Magyar Távirati Iroda útján: Az első percekben rejtélyesnek látszott az a hír, hogy IV. Károly király kíséretében két osztrák század is szerepel. Megbízható forrásból értesülünk, hogy ez a két idegen század, amely Osztenburg őrnagy katonái mellett IV. Károly csapatainak zömét képezi, már jóelőre elhelyezkedett Nyugat-Magyarországon, amely tudvalevően immár hosszabb idő óta „senki-földje”. Állásnéküli osztrák tiszték és a világ minden tájáról összeverődött kalandorok felkészülve várták a kiűrt Nyugat-Magyarországon IV. Károly megérkezését, hogy azután melléje szegődvé, rátorjének a mit sem sejtő Magyarországra. Így válik csak érthetővé, hogyan vállalkozhattak ezek a csapatok a nemzeti hadsereg alakulatainak megtámadására s hogy az árveknek,

amelyeket a magyar kormány ismét és ismét felvonultatott, a nemzet életérdekeinek megvilágítására, miért volt a lázadók és kalandorok szemében oly kevés fogantatjuk.

IV. Károly vállalkozása neveltséges kaland.

Páris, okt. 23.

A francia sajtó egyhangulag elítéli Habsburg Károly kísérletét. A lapok csodálkozásukat fejezik ki, hogy a király ily nehéz órákat választott koronájának érvényesítésére. A Homme Libre a következőket írja: A király a szövetségesek leckéjét nem értette meg. Nem tudott hat hónapnál tovább nyugton maradni Svájcban. Ha vannak neveltséges kalandok, akkor a számzött uralkodó vállalkozása, aki repülőgépen keresi a koronáját, nem egyéb, mint regényes epizód.

IV. Károlyt cserbenhagyták „hívei”.

A lázadás tervezésében vétkes és idegen katonaság ügyük rosszra fordultával csufosan magára hagyták a királyt és zsoldosok módjára a nemzettel szemben elkövetett árulás következményei elől szökéssel iparkodtak magukat kivonni. A lázadás értelmi szerzői közül még Tatán a nemzeti hadsereg fogságába esett Rakovszky, Andrássy és Gratz. A többi felbujtó kézrekerítése iránt a kormány megtette a szükséges intézkedéseket.

Az ántánt internálja IV. Károlyt. Amerikába vagy Malta szigetére?

Páris, okt. 25.

A nagykövetek tanácsa elhatározta, hogy jegyzéket küld a magyar kormányhoz és felszólítja, hogy likvidálja Károly király akcióját. A kisántánt képviselői tudomást vettek a nagykövetek értekezletéről, amelyen tiltakoznak Károly király visszatérése ellen. Különböző vélemények alakultak ki, vannak, akik Amerikába akarják küldeni, a befolyásosabb körök azonban Malta-szigetét javasolják.

A Havas-ügynökség arról értesült, hogy különösen Anglia az, amely erősen elszánta magát, hogy végérvényesen elintézi ezt az ügyet.

IV. Károly eljárása ellenkezik a tisztesség fogalmával.

London, okt. 23.

A lapok felháborodásuknak adnak kifejezést Károly király tettével szemben, mellyel megszegte Svájcban adott becsületszavát.

A Times című lap azt írja, hogy általános felfogás szerint ez az eljárás épp oly okatlan, mint amennyire ellenkezik a tisztesség fogalmával.

Osztenburgot elfogták.

Moravek-Osztenburg őrnagyot a kormány-csapatok elfogták. Este 9 órakor futott be a kelenföldi állomásra a két kocsi álló szerelvény, melyen Moravek-Osztenburg őrnagyon kívül Kurtz alezredes hozták erős katonai fedezet alatt a fővárosba. A foglyokat a körlet-parancsnokság autóján a Margit-köruti fogházba szállították.

A szövetségesek kéri a király kiadását.

London, okt. 26.

A szövetségesek a magyar kormánytól hivatalosan kéri a király kiadását. Ragaszkodni fognak ahhoz, hogy a király forma szerint lemondjon és olyan tartózkodási helyet jelöljenek ki számára, amely messze van a volt monarchia államaitól, hogy ezzel visszátérési kísérletének megismétlése egyszer s mindenkorra lehetetlenné váljék.

Testvérek vére folyt

Budapest kapujában, magyar véreink haláltusában sápadt, eltorzult arca meredt a borongós októberi égre; hörgő jajszó szállt a ködös légben: haldoklók panaszszoava. Testvér kezéből a testvér szívébe szállt a gyilkos golyó; testvérek kiomlott vére, testvérek elrabolt ifju élete kiált bosszúért az igazságos egekre és a magyar nemzethez.

Néhány sötétlelkű, önzésben elvakult, nagyraagyásában megtévelyodott, egyéni érdekeiért mindent, a haza javát, királyi tekintélyt, nemzetünk jövőjét feláldozni kész ember arra, a gyalázatosságra vete-medett, hogy kalandos vállalkozások szereplőjévé tett egy királyt, kinek homlokán egykor Szent István koronájának fénye ragyogott, s hogy magyar kézzel fegyvert emeltesen a magyar szívek ellen.

Még elgondolni is borzalom a polgárháboru iszonyatát! Pedig most itt kísértelt a réme, egy pillanatra reánk vetette árnyékát, itt csörgötte fegyvereit a küszöbünk előtt. Országunk szétépett testtel, vérvesztéségtől sápadt, halovány arccal, megalázva, meggyalázva kórágyon senyved és ezekben a gyötrelmes napokban gépfegyverek kattogását hozta felénk az októberi szellő és elhozta a híret annak, hogy ismét magyar öli a magyart, vérszerint való testvéreink állottak ki páros viaskodásra.

Ennek a polgárháborunak — bármily rövid ideig tartott is — szomorú, sápadt, örökre hallgatag áldozatai vannak: ifjak, fiatalok, véreink, magyarok. Ennél a sötét, vigasztalan, soha jóvá nem tehető ténynél ereinkben elzsibbad a vér, szívünk verése elhaltul, reszkető kezünkől kihull a toll s a bosszúért kiáltó fájdalom mardossa lelkünket... Szomoruan gyászos idők, még szomorubb tanulságai...

A magyar nemzet mindenkor lojális volt királyával szemben — mint azt a történelem végtelen sorozatu példái mutatják — s ezt a mai nagy kérdést is békésen, alkotmányos úton kívánta megoldani. Lelketlen emberek ezt lehetetlenné tették! Labanc-szellemben nevelkedett, zeg-zugos árutakon járó mágnásklikkek puccsal, fegyveres erőszak alkalmazásával a dinasztikus érdekek alá akarták helyezni a nemzet érdekeit, nyakunkba akarták akasztani a négyszázéves jármot, visszahozni Karaffa vesztőrvénységeit, Haynau bitóit, az elégedetlenséget, a párt-és vallásvillongást, ahelyett, hogy türelemmel megvárták volna, míg az érett idők eljönnek arra, hogy a nemzet — és nem egyes emberek — határozzon saját sorsa felett. Nekik sürgős volt, nekik szükséges volt, hogy mielőbb a királyi kezű hágyadt fényében szütkérezhessenek, nem tekintve arra, hogy vállalkozásuknak ellenségektől körülvevett szegény hazánk minő súlyos árát adhatja.

Vérnek! Ártatlan emberek vérenek kellett folynia, egyesek esztelensége miatt! Vérnek akkor, midőn a magyar vér minden atomja jövendő századok kincsét rejti magában. A kihullott vérnek a hűvös őszben szerte szálló párája lelkeinket nyomja és bosszút kér azok fejére, kik ennek okozói valának.

Kell, hogy a magyar végre megértse a magyart, hogy a nép és vezetői között a megértés és ne a párt-és vallásvillong-

gás legyen a kapcsolat, ne az egyéni, de a nemzet érdeke érvényesüljön úgy szóban, mint tethben.

Mi, akik mindenkor a békés meg-egyeződés útjait egyengettük, tiltakozunk az erőszakosságok minden nemtelen: ténye ellen és a felelősség viselésének teljes kimondását kívánjuk mindazokra, kik merényletekkel akarják megásni „a sirt, hol nemzet süllyed el”.

A kihullott vér bosszúért kiált és a nemzet nem lehet hülsen önmagához, igaztalan saját fiaiboz, kik éltet áldozának a nemzet feletért.

Csillanjon hát fel Justicia igazságot osztó pallosa azok feje fölött, kik a vizsály magvait hintették a nemzet lelkébe.

D.

LEGÚJABB.

A csehek elkobozzák a monarchisták birtokait.

Prága, okt. 27.

A cseh minisztertanács elhatározta, hogy mindazon felvidéki mágnások birtokait, akik monarchista tüntetésekben részt vettek, vagy ilyenmü érzelmeiket kifejezésre juttatták, a cseh köztársaság javára elkobozza.

Pozsonyban üldözik a keresztény-szocialistákat.

Prága, okt. 27.

A Cseh Távirati Iroda jelenti: Pozsonyban az államrendőrség tegnap éjjel házkutatást tartott és ez alkalommal lakásán letartóztatott Kaizer Ivánt, a ker. szoc. párt titkárát és egy másik ker. szoc. képviselőt s többet a párt tagjai közül. Állítólag sok gyanus anyagot találtak, melyekből arra lehet következtetni, hogy az illetők köztársaság ellenes mozgalmakban vettek részt és állandó összeköttetésben állottak az irredenta propagandával.

A földreform.

Vegyres rendelkezések.

(Folytatás.)

Szakértők igénybevétele.

Az OFB. elé tartozó eljárás során szükséges közegeket az a hatóság vagy hivatal bocsájta rendelkezésre, amelynél az illető szakközeg alkalmazva van. A rendelkezésre bocsátásnak lehetőleg haladéktalanul meg kell történnie, mielőtt ezt az OFB. vagy a rendeletére hivatkozva, más hatóság vagy szerv kéri. Azok a hatóságok, amelyekről az OFB. szakközeget előreláthatóan gyakrabban fog igénybe venni, az OFB. elnökönek megkeresésére kötelesek megnevezni azokat a szakértő tagjaikat, akiket az OFB. közvetlenül és bármikor igénybe vehet. Ez a megnevezés történhetik személy szerint, vagy bizonyos hivatást betöltőknek állandó kijelölésével. Ügyelni kell, hogy az ekként kijelölt közegek az OFB. vagy rendelkezése folytán más hatóság, vagy szerv felhívására bármikor rendelkezésre álljanak s az eljárás elmaradásuk vagy a kiszállás késői foganatosítása miatt el ne húzódjék.

Az állami 22. földmérési felügyelőséghez szakértő kiküldetése végett az OFB. bármikor fordulhat. A megkeresésnek lehetőleg haladéktalan foganatosítására ügyelni kell.

Eljárási elterések.

Az OFB. azoktól az eljárás szabályokról, amelyeket nem törvény állapít meg, eltérhet, ha a méltányosság vagy az eljárás célszerű vitele úgy hozza magával. A jelen rendelethez kiadott mintákat is az OFB. elnöke a tapasztalatok szerint kiegészítheti vagy módosíthatja.

Hitetek.

Az OFB. és a vegyes bíróságok előtt folyó eljárásokban fizetendő illetékről a pénzügyminiszternek a törvény pontja alapján a földmivélsügyi miniszterrel és az igazságügyminiszterrel egyetértve kiadott rendelete szól.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Égész Magyarország — menyország!

— **A bajor király temetése.** Sárvarott kedden délelőt szentelték be ünnepiesen III. Lajos bajor király holttetését. A rekviemet gróf Mikes János megyéspüspök pontifikálta, ugyanő végezte a gyászszertartást is és a koporsó felett gyászbeszédet mondott. A gyászszertartás a sárvári plébániatemplomban folyt le, ahonnan később visszaviszik a koporsót a várkastély kápolnájába és ott az ideiglenesen készített sírboltban helyezik el addig, amíg Münchenbe szállíthatják. A temetésen óriási tömeg vett részt. A szomszédos falvak, különösen a bajor uradalmak lakói, sokan zárandokoltak be a temetésre. A környékbeli és a megyei intelligencia is nagy számban volt képviselve. A legutóbb lefolyt események miatt Budapestról és Bajorországból azonban senki sem jöhetett el a gyászszertartásra; a magyar kormány és a nemzetgyűlés képviselői és koszorú sem érkeztek meg, József főherceg és Augustia főhercegnő koszorút küldtek. A király teljesen egyszerű koporsóját a bajor lobogóval fedték be és csak koszorúk díszítették. A kormányzó a temetésen Teimer tüzérezredes képviselte.

— **Nagy vasuti kedvezmény.** A földmivélsügyi miniszter a belügyi, pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve, a gazdasági munkásházak építványára az államasutak és a kamatbiztosítást élvező vasutak vonalain a rendes díjtételek hetven százalékát engedélyezte díjmérsékléssel. Ugyanez a díjkedvezmény jár az állattenyésztés fejlesztésére szolgáló áruk szállításánál is. A díjkedvezmény csak kocsik rakományokról szól.

— **Az ingatlan vagyonszálláságtörvény mielőbbi végrehajtását kéri a gazdák.** Illetékes helyen nyert értesülés szerint gazdakörökben mozgalom indult meg az ingatlan vagyonszálláságtörvény végrehajtása dolgában, mivel még a kivetés nincs meg, a legtöbb gazda nem mer beruházásokat tenni. Sokan terményeiket visszatartják, hogy a vagyonszálláságot annak árából fizessék ki. Különösen a kisgazdaosztálynál nagy az aggodalom, kiknél esetleg az említett célra visszatartott készlet felhasználhatik, mire — talán tavaszra — fizetnie kell a nagy összegeket, már nem lesz miből. A pénzügyi kormányzatban uralkodó bizonytalanság igen nagy kárára van közzgazdasági életünknek.

— **Hamis bankjegyek.** A csóti, francia-
vágási és a csót-bátori postahivatalok által beszozálltatott pénzek között hamis bélyegzések is voltak. A nyomozás során azonban nem sikerült megállapítani, hogy honnan származtak a hamis bélyegzésű bankjegyek.

— **Száraz, hűvös időjárás várható.** Vasárnap este mintegy két órán át tartó zivataros eső volt a fővárosban és vidéken, amelyet heves szélrohám kísért. Kérdést intéztünk a Meteorológiai Intézethez, hogy az azóta vidékről beérkezett jelentések szerint mennyiben volt az eső országos jellegű. Érdeklődésünkre a következő felvilágosítást kaptuk: Országos eső tulajdonképpen nem volt, a Dunától keletre eső részeken ugyanis éppen csak hogy szemergett az eső. Ellenben a Dunántúl a csapadék átlag husz millimétert tett ki. Ilyen jelentés érkezett Kaposvárról, Keszthelyről, Tapolczáról. Budapesten nyolc milliméteres csapadék volt. Az eső nyomán az időjárás hűvösere fordult. Ez egész Középeuróban észlelhető. Egyébként azonban száraz időjárás várható. Hogy ez meddig fog tartani, az attól függ, vajjon az az erős légnyomás, amely Európa fölé most érkezett, mennyire fészkelje itt be magát.

— **Felhívás komlótermelésre.** Magyarországon a komlót 1898-ban kezdik termelni, 1906-ban már 1700 kath. holdon termelik. Ez éven jelentős kiviteli felesleg mutatkozott. A magyar sörgyárak azonban ennek dacára állandóan külföldről szerzik be komlószükségletüket, minek folytán a termelő gazdák kedvüket veszítették. A magyar sörgyárak magatartását igazolja az 1914-es eredmény, amikor ugyanis 9980 q kivitelünk volt; a behozatal mégis 4574 q 1920-ban is maradt néhány q a termelők nyakán. Ezért kissé naíval hangzik a földművelésügyi miniszternek a minap megjelent 36.786. sz. rendelete, mely éppen a sörgyárak szükségletére hivatkozással akarja a gazdáközöniséget komlótermelésre buzdítani. A rendeletben a földművelésügyi kormány minden támogatásnál sokkal fontosabb a termelt mennyiség elhelyezésének a biztosítása. A gazda bármit is csak úgy termel szívesen, ha termelvényének piaca biztosítva van.

— **Megszakítás nélkül follik a francia szén behozatala.** Az utóbbi napokban ismételtelen olyan hírek jelentek meg a napi sajtóban, hogy a nyugatmagyarországi események miatt a francia szén behozatala körül zavarok keletkeztek. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint ezek a hírek minden alapot nélkülöznek és nyilvánvalóan egyszerű találgatások, amelyek a zavaros külpolitikai helyzetből levont kellő információ nélküli következtetések. Ripka Ferenc dr., a gázgyár vezérigazgatója a következőket mondotta: A franciákkal kötött második szénbehozatali szerződés lebonyolítására körülbelül november havában kerül a sor. Ebben a hónapban ugyanis még az első szerződésben biztosított szénmennyiséget kapjuk kézhez, aminek megtörténte után minden megszakítás nélkül sor kerül a második szerződés lebonyolítására. A szállítások annak rendje és módja szerint programmszerűen folynak.

— **Debreczen — Amerikában.** Nemrég merült fel az amerikai Budapest felépítésének eszméje s ma már az amerikai magyarság egy amerikai Debreczent akar létrehozni. A város Clevelandtól alig hatvanöt km. nyire fog felépülni. Nyerges Szilárd volt debreczeni polgár eszméje, aki minden anyagi áldozatot meghoz, hogy a civis város mását Amerikába varázsolja. Vajjon a Nagy Erdő fái a Csonka-Magyarországból mit fognak sóhajtozni a szabad Amerika szabad Debreczenje felé?

Jókai Mór utca 15. szám alatti emeletes ház

szabadkézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Hornyolt cementeserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

épitőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapesten, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főkirirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Cegléd, Kecskemét és Pápa.

Daráláshoz

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Mérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister” angol motorok magyarországi képviselete.

PÁPA, Főter 17. Telefon 121.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Gazdasági felszerelés

eladó a pusztagyimóti (Veszprém m.) bér gazdaságban felosztás miatt.

A felszerelés:

1 Máv. 10-es cséplőgarnitúra,
1 Shuttleworth 8-as cséplőgarnitúra,
1 Cornick 100 HP 6 vasú motoreke,
1 Mayer 8 HP stabil motor malom-berendezéssel,

5 Cormick kévekötő aratógép,
1 lóheretű
5 Melichar-féle eredeti vetőgép,
25 ökrös szekér,
10 lovas szekér,

továbbá egy 2300 holdas gazdasághoz szükséges összes egyéb gépek és eszközök.

MEGHIVÓ.

A Pápai Köz- és Magántisztviselők és Alkalmazottak Fogyasztási Szövetkezete
1921 november 3-án esti 6 órakor a városháza nagytermében

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre a Szövetkezet t. tagjait ezennel meghívja

Pápa, 1921 október 24-én

az Elnökség.

NAPIREND.

1. A Pápai Köz- és Magántisztviselők és Alkalmazottak Fogyasztási Szövetkezete felszámolásának kimondása a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete helyi fiókjának megalakíthatása céljából;
2. Felszámoló bizottság kiküldése;
3. A szövetkezeti ház eladásának jóváhagyása.

Szíves figyelmébe ajánljuk tagjainknak, hogy e harmadszorra összehívott közgyűlés az alapszabályok 54. §-a értelmében a megjelentek számára való tekintet nélkül érvényes határozatokat fog hozni abban az esetben, ha azon a rendes közgyűlés határozatképességéhez szükséges legalább 30 tag jelen lesz.

TOCSIK ÉS MIKA

rőfös-üzlete PÁPA Fő-tér 21. szám.

Gyolcs, vászon, sifon, kanavász, festett karton, női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfös-árak és különösen dús választék mindennemű férfi-szövetekben.

Szolid keresztény kiszolgálás.